

VIETCONGS ORGANISATION

Av major SUNE NYSTRÖM

Det är lätt att få en snedvriden bild av kriget i Vietnam, något som endast uppmuntrar Hanois propaganda. Att betrakta kriget i Vietnam som ett vanligt inbördeskrig, vilket förekommer på sina håll i svensk press, är alltför enkelt. "Nationella befrielsekrig" är något annat och betydligt mera invecklat, skriver i denna artikel major Sune Nyström. Författaren visar initierat hur Vietcongguerillan i alla avseenden organiseras, leds och får sitt stöd från Nordvietnam.

världen. Mycket av den förvirring, som präglar många människors och även många regeringars tangegångar, härrör från detta grundläggande missförstånd. I Vietnam har nämligen en helt ny sorts aggression satts in.

Vietnam är inget nytt Grekland, där den inhemska guerillan använde ett till den vänligt sinnat grannland som tillflyktsort. Vietnam är inget nytt Malacka, där kommunistguerillan till utseendet i regel var lätt att skilja från den fredliga majoritet den försökte kontrollera. Vietnam är inte ett nytt Filippinerna, där kommunistguerillan var isolerad från källan till sitt moraliska och psykiska stöd. Framförallt är inte kriget i Vietnam ett spontant och lokalt uppror mot en ordinarie regering.

Det finns delar av det kommunistiska programmet för att erövra Sydvietnam, som har likheter med de nämnda andra exemplen. Men det är en fundamental skillnad. I Vietnam har en kommunistisk regering satt igång en i detalj uppgjord plan för att erövra folket i ett självständigt grannland. För att nå detta mål har man i denna dolda aggression satt in alla slags

I februari i år gav amerikanska UD ut en publikation "Aggression from the North: The Record of North Viet Nam's Campaign to Conquer South Viet Nam". På 64 sidor med kartor, bilder och dokumentära bevis beskrivs där, hur Hanoi leder kommunistanfallet mot Sydvietnam.

Kriget i Vietnam är ett nytt slags krig, fastslår man. Detta har många ännu inte fattat i stora delar av

resurser, som man förfogar över. Nordvietnams aktion för att nå kontroll över grannen i söder är lika omfattande som Nordkoreas 1950. Men de som svarar för planläggningen i Hanoi har tagit lärdom av vad som blev följden av att den nordkoreanska regeringen inte dölde sin medverkan. Ho Chi Minh-regeringen har därför till det yttersta försökt att dölja sina förhåvanden. Det har man dock inte lyckats med, utan Nordvietnams aggression är lika faktisk som hade dess armé invaderat enligt koreansk modell.

Det är bevisat, att kärnan av de kommuniststyrkor, som anfaller Sydvietnam, är utbildade i Nordvietnam och har satts in på order av Hanoi. Det är fullt klarlagt, att nyckelbefattningarna i Vietcongs ledning, officerarna och stor del av kadrarna, många tekniker, politiska organisatörer och propagandamän har kommit från Nordvietnam och opererar under Hanois ledning. Det är de militära myndigheterna i Hanoi, som svarar för utbildning av nyckelpersonalen och som leder deras infiltration i Sydvietnam.

Det är bevisat, att mycket av vapen, ammunition och annat underhåll har sänts från Hanoi till Vietcong i Sydvietnam. På senare tid har nya typer av vapen tillförts Vietcong och ammunitionen till dessa måste helt enkelt komma utifrån. Kina och andra kommuniststater är huvudleverantörer och

sändningarna kanaliseras primärt via Nordvietnam.

Den styrande kraften bakom försöken att erövra Sydvietnam är kommunistpartiet i Nordvietnam, Lao Dong (arbetar-)partiet. Som i alla kommuniststater är partiet en organisk del av själva regimen. Nordvietnamesiska ledare har officiellt sagt, att man är övertygad om att kunna införliva Sydvietnam med kommunistvärlden.

Genom sin centralkommitté, som behärskar regeringen i Nordvietnam, dirigerar Lao Dong-partiet Vietcongs hela politiska och militära verksamhet. Den militära ledningen i Nordvietnam svarar för att folk utbildas och sänds till Sydvietnam. Nordvietnams centrala underrättelsetjänst sköts av den s. k. centrala forskningsanstalten och denna leder spionage- och omstötningsverksamheten (jfr fig. 1).

Under överinsyn av Hanoi har kommunisterna organiserat en omfattande apparat för att föra kriget i Sydvietnam. Brännpunkten är det s. k. centralkontoret för Sydvietnam med sina politiska och militära underavdelningar m. fl. speciella organ (jfr. fig. 2). Under detta centralkontor lyder den s. k. befrielsefronten för Sydvietnam. Den bildades år 1960 på order av Hanoi. Dess huvuduppgift är att påverka opinionen utomlands och att skapa den falska bilden, att aggressionen i Sydvietnam är ett vanligt uppror inom detta land.

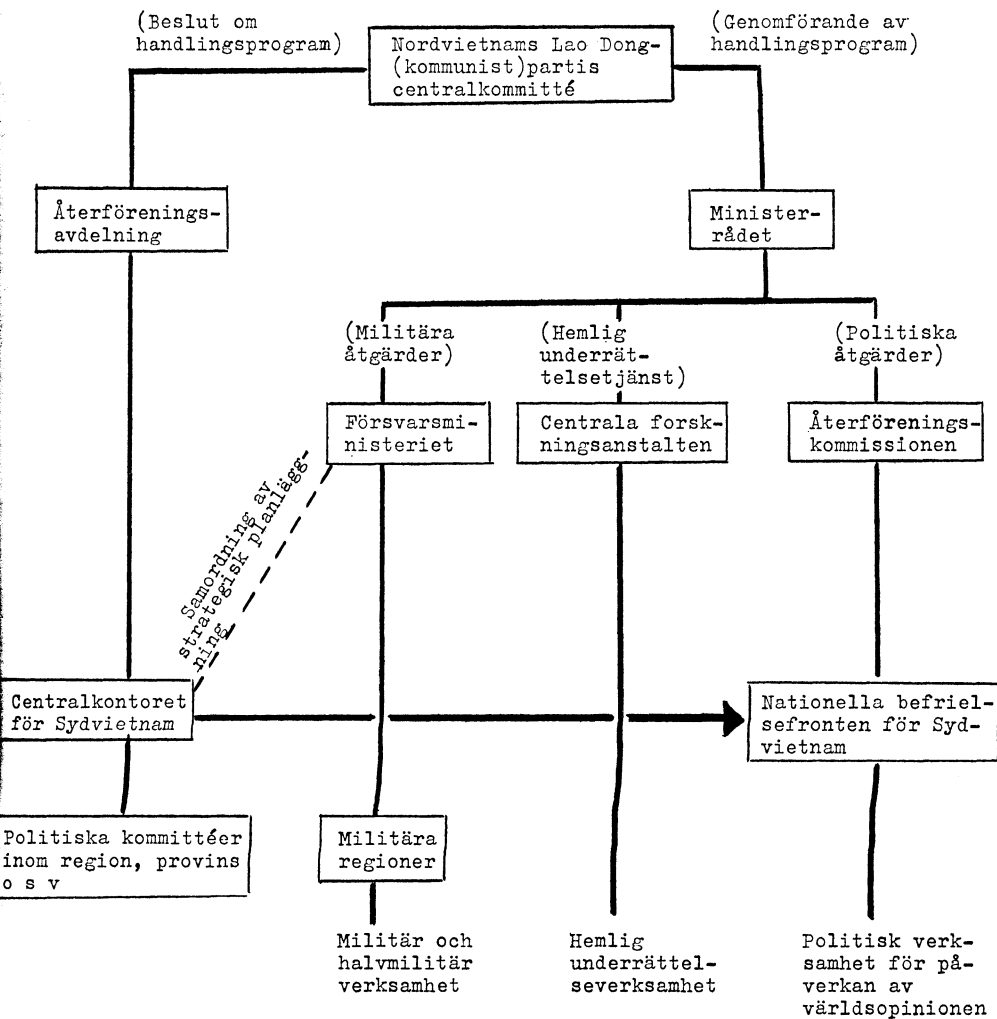


Fig 1. Nordvietnams ledning av den kommunistiska omställnings-
verksamheten i Sydvietnam: lydnessförhållanden.

Även i svensk TV har ju denna organisation fått tillfälle att framföra sitt budskap. Befrielsefronten framträder därvid icke som kommunistledd utan som en sammanslagning av flera likaberättigade patriotiska och demokratiska partier.

Vietcongs politiska och militära organisation i Sydvietnam är en direkt påbyggnad av de organ, som i Nordvietnam leder verksamheten och levererar medlen. Ho Chi Minh-regimen har visat sig beredd att sätta in allt som den kan undvara — av pengar, folk, materiel — för att få hela Vietnam under kommunistiskt styre.

Politisk organisation

För Vietcongs politiska ledning svarar kommunistpartiet, d. v. s. Lao Dong-partiet, lett av Ho Chi Minh. Representanter för detta parti är ansvariga för rekrytering, politisk utbildning, propaganda, demonstrationer mot den sydvietnamesiska regeringen och andra aktiviteter av politisk art. Partiets ansenliga organisation för att inhämta underrättelser står också till Vietcongs förfogande.

Det är Lao Dong-partiets centralkommitté, som svarar för ledningen i stort av Vietcong. Inom centralkommittén finns en särskild återföreningsavdelning. Den har ersatt en tidigare "kommitté för övervakning av Södern". Det är här som strategin i stort läggs upp för erövring av Sydvietnam.

Till mars 1962 fanns det två större administrativa avdelningar i Vietcongs uppbyggnad i Sydvietnam. En var centrala sydvietnamesiska interzonen (ibland kallad interzon 5). Den andra var Nambo-regionen. Vid en omorganisation 1962 slogs dessa ihop och kallades centralkontoret för Sydvietnam. Centralkommittén ger via sin återföreningsavdelning direktiv till centralkontoret, vilket omsätter dessa i särskilda order till underlydande myndigheter.

Under centralkontoret lyder sex regioner — V till X samt den särskilda zonen för Saigon-Cholon-Gia Dinh. Inom varje region finns en regionkommitté, som under centralkontoret leder Vietcong inom sitt område. Varje regionkommitté har särskilda förband för samband, propaganda, utbildning, personal, omstörtande verksamhet, spionage, militära baser o. s. v.

Under varje regionkommitté finns likartade organ på provins- och distriktsnivå. I botten på den kommunistiska pyramiden finns de enskilda particellerna, som antingen kan vara organiserade på geografisk grund eller inom samhälls- eller yrkesgrupper. Partienheter nas utformning och i vilken grad de ska verka öppet eller under jorden avgörs i regel regionalt.

"Befrielsefronten"

Nationella befrielsefronten för Syd-vietnam är den ridå bakom vilken kommunisterna genomför sitt er-

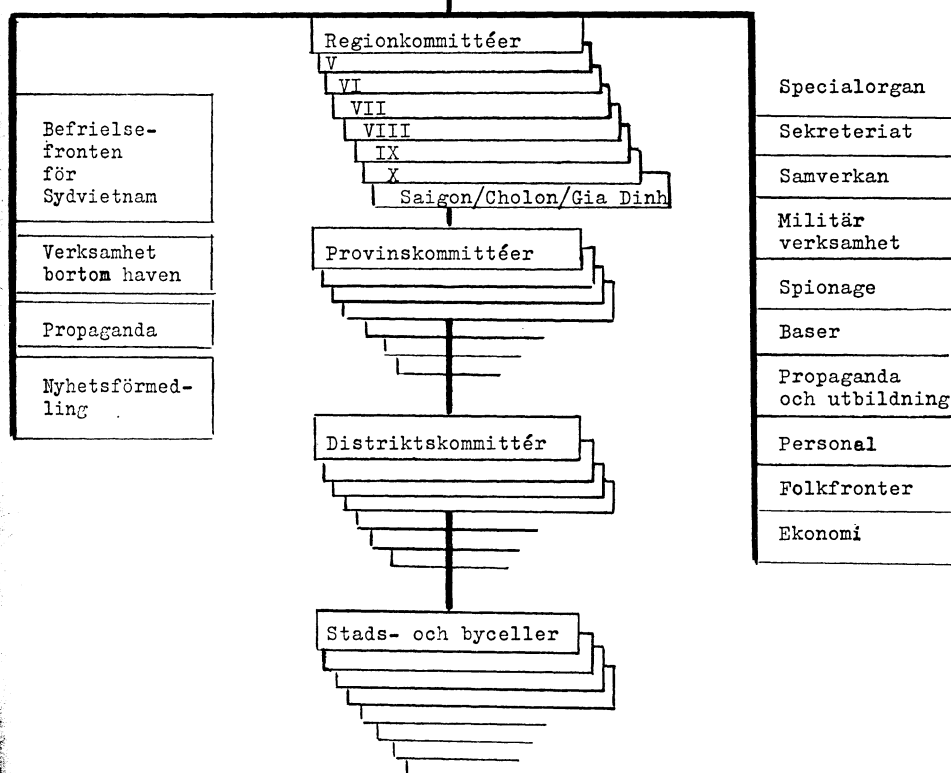
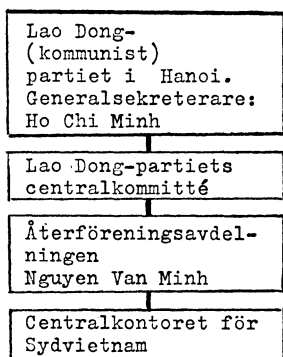


Fig 2. Vietcongapparatens uppbyggnad -
centralkontoret för Sydvietnam.

övringsprogram. Det är en skapelse av kommunistregeringen i Hanoi. Kommunistpartiet i Nordvietnam krävde, att en sådan "front" skulle bildas tre månader före det officiella tillkännagivandet i december 1960. Fronten utformades så, att världen skulle få uppfattningen, att Vietcongs aktivitet är en rent intern angelägenhet för Sydvietnam snarare än en utifrån ledd kommunistisk verksamhet.

Fronten har i första hand fått stöd från kommunistvärlden. Denna radio återger troget propagandasatserna från Hanoi och Peking. När frontens representanter reser utomlands har de pass och stöd från Nordvietnam. Frontens program kopierar Lao Dong-partiets i Nordvietnam.

I slutet av 1961 gjorde man ett nytt drag för att dölja den kommunistiska dominansen i fronten, då man meddelade, att det bildats en ny marxistisk organisation, folkets revolutionära parti. Härigenom fick man möjlighet att förklara kommunisternas närvaro i fronten samtidigt som man kunde låta påskina, att den kommunistiska stämman bara var en bland många andra grupper. Folkets revolutionära parti hävdade, att det var en direkt parallell till det indonesiska kommunistpartiet samt Nordvietnams kommunistparti.

Militär organisation

För Vietcongs militära affärer svarar nordvietnamesiska arméns mi-

litärledning jämte försvarsministeriet i Hanoi under nära övervakning av Lao Dong-partiet. Ansvaret gäller operationsplaner, tilldelning av enskilda och förband, utbildningsplaner, infiltration med militär personal och underhåll, samband, taktisk underrättelsetjänst o. s. v. De sex militära regionerna överensstämmer med Vietcongs politiska indelning.

Vietcongs militära byggnad är intimt sammankopplad med det politiska maskineri, som under Hanois överinseende leder varje del av aktiviteten i Sydvietnam. Varje politisk stab från centralkontoret ned till byn har en militär del, som dag för dag leder de militära operationerna. På samma sätt har varje militär stab en politisk del — en man eller liten stabsdel. Denna blandning av politisk och militär aktivitet har gjorts för att garantera intimast möjliga samverkan. Den säkerställer också politisk kontroll över det militära.

I anslutning till centralkontoret, som tros ligga i provinsen Tay Ninh, finns en militär stab. Genom denna stab har Hanoi liksom via andra kanaler direkt kontakt med sina viktigare militära enheter i Sydvietnam.

Utöver allmän övervakning av Vietcongs militära förehavanden, tycks centralkontorets militära del ha direkt befäl över två regementsstaber och ett antal säkerhetskompanier.

Kärnan i Vietcongs militära or-

ganisation är de reguljära förband, som slåss på "heltid", och lyder under provins eller region. Detta är välutbildade guerillasoldater med hög disciplin. De följer ett hårt utbildningsprogram, som till innehålllet är 2/3 militärt och 1/3 politiskt. Detta bör jämföras med distriktsförbandens 50—50-propotion och byguerillans utbildning, som bara till 30 % är militär.

De reguljära Vietcong-förbanden har utökats starkt under senaste år. Vietcong har t.ex. fem regementsstabar nu mot två 1961. Vietcongs huvudstyrka bestod i början av 1965 av 50 bataljoner, 50 % mer än tidigare. Det bedömda antalet Vietcong-kompanier hade stigit till 139. Vietcongs kärntrupp låg 1961 under 20 000 men hade i början av 1965 stigit till c:a 35 000.¹

Huvudstyrkans bataljoner är väl beväpnade och har ett urval bra vapen, bl. a. 75 mm raketgevär och 81—82 mm granatkastare. Kompanier och övriga mindre förband är likaså väl utrustade och har bl. a. 57 mm raketgevär och 60 mm granatkastare. I början av 1965 bedömdes Vietcong ha minst 130 st. 81 mm granatkastare och 300 st. 60 mm. Av antalet raketgevär finns ingen exakt beräkning, men det antas, att huvudstyrkans flesta förband har sådana. Vapenutrustningen tillväxer efterhand i omfång. I

Anm. ¹Försvarsminister Mc Namara angav 16/6 1965 ca 65 000 man.
Anm. ²Försvarsminister Mc Namara angav 16/6 1965 80—100 000 man.

början av 1965 använde sig Vietcong bl. a. av 75 mm haubitser, som klövjades. Dessa har skottvidden 8 500 m och det innebar ökning av Vietcongs möjligheter att sätta in anfall från längre håll än förut mot många fasta mål.

Vietcongs huvudstyrka bedömdes i början av 1965 stödjas av c:a 60—80 000 guerillasoldater, som slåss på "deltid".² De är i regel organiserade på distriktsnivå. Varje distrikt har i allmänhet flera kompanier om 50 man eller mer. Dessa förband får bara halv sold, vilket betyder att de måste arbeta åtminstone vissa tider för att klara sitt uppehälle.

Under distriktens irreguljära guerillaförband finns byarnas "deltidsguerilla". De står till de högre stabernas förfogande för sabotage och störningsaktioner. De ska vara närmaste Vietcong-förband, när en regeringsstyrka närmar sig. De utgör rekryteringsbas för distriktsförbanden.

Det finns bevis för att många män från byarna tvingas till tjänst i Vietcong. En del kidnappas och andra hotas, medan en del går med för att skydda sina familjer från obehag. Har de en gång kommit in i Vietcong, drar de sig för att lämna den, dels p. g. a. risk för straff från myndigheterna, dels av rädsla för repressalier från kommunisterna.

Pengar för att avlöna de reguljära Vietcong-förbanden kommer från flera håll. Hanoi skickar sina

ekonomiska bidrag. "Skatt" tas ut av ortsbefolkningen. Jordägare o. d. måste ofta betala avgift till Vietcong för att inte få sina ägor förstörda. Likaså har transportföretag blivit tvingade att betala för att inte få bussar eller båtar förstörda. Tjänstemän och förmögna personer har kidnappats och släppts mot lösen. Vietcong stoppar ofta bussar och tar vad som finns ombord av pengar och värdesaker.

I regel har Vietcong koncentrerat sig på enskilda, isolerade eller illa försvarade utposter samt små befolkningscentra. Man dödar eller rövar bort byhövdingar och andra lokala befattningshavare. Under årens lopp har man emellertid alltmer övergått till operationer med större förband. Dessas förmåga att operera i bataljonsförband eller högre har höjts betydligt.

Underrättelseorganisation

En nyckelställning i Vietcong-rörelsen har den i Hanoi befintliga s. k. centrala forskningsanstalten (Cue Nghien-Chu Trung-Uong). Fast den sköter Hanois underrättelsetjänst över hela världen, är dess ansträngningar främst inriktade på Sydvietnam. Man har tillgång både till Lao Dong-partiets underrättelseorgan och nordvietnamesiska krigsmaktens resurser.

Verksamheten sker under nog-

Anm. ¹ Försvarsminister Mc Namara angav 16/6 1965, att nordvietnamesiska armén av egna förband infiltrerat med ca nio bataljoner.

grann övervakning av Ho Chi Minh själv. Man vet att flera av topparna i Hanoi ingår i ledningen, bl. a. premiärminister Pham Van Dong, dennes ställföreträdare Truong Chinh och försvarsminister Vo Nguyen Giap, segraren från Dien Bien Phu 1954.

Man vet mycket om centrala forskningsanstaltens organisation genom bl. a. tagna agenter för Vietcong.

Anstalten i Hanoi är uppdelad på sex större avdelningar, samt en kryptoenhet. De sex avdelningarna svarar för administration, kadror, samband, spionage, bearbetning och utbildning. Avdelningarna är i sin tur uppdelade med hänsyn till sina uppgifter. Bearbetningsavdelningen har t. ex. en politisk, en ekonomisk och en militär del.

Anstalten leder ett antal särskilda centraler, som svarar för verksamheten i länder bortom haven. En sådan central svarar för underrättelsenäten och opererar via underavdelningar i Haiphong och Hongay.

En annan särskild central sköter Vietcongs underrättelsenät i Laos och Kambodja. Ett tredje svarar för verksamheten längs "demarkationslinjen", gränsen till Sydvietnam. Det ligger i Vinh Linh i sydöstra Nordvietnam och ser till att agenter och underhåll skickas till Sydvietnam sjövägen. Centralen samarbetar också med Nordvietnams armé ifråga om att planlägga och utföra infiltration.¹ I Laos

m. fl. länder har man upprättat underrättelsebaser.

I Sydvietnam har Vietcong ett stort underrättelsenät. En del av dess förband ansvarar för att agenter från norr tas emot och sänds vidare. De underhåller och ger anvisningar till grupper, som har infiltrerat från Nordvietnam. De tar emot materiel o. d. från norr och vidarebefordrar detta till Vietcongförbanden.

Många Vietcong-agenter har gripits i Saigon. De är bevis för vilka kraftiga ansträngningar centrala forskningsanstalten gör för att infiltrera alla myndigheter, ambassader m. m.

De olika huvudcentralerna under centrala forskningsanstalten är även de indelade efter olika funktioner. Centralen i Vinh Linh, som ansvarar för större delen av Vietcongs infiltration, är uppdelad på underavdelningar för radiosamband, kryptotjänst, dokumentation och utbildning samt samverkan. Här finns också specialenheter för infiltration över bergen resp. över havet samt för s. k. "illegal verksamhet" i bergstrakterna.

Centrala forskningsanstaltens radionät är stort och expanderar ytterligare. Dess agenter används också för att överbringa meddelanden, skriftliga och muntliga.

Sett i stort är den nordvietnamesiska underrättelseverksamhet, som stöder Vietcong, en av den mest omfattande i sitt slag i hela världen.

Vietcongs verktyg — aggression

Varje tjänsteman, arbetare eller inrättning, som lyder under Saigon-regeringen, är ett mål för Vietcong. Skolor hör till dess favoritmål. Genom störningsaktioner, mord på lärare och sabotage mot byggnader har Vietcong lyckats stänga hundratals skolor och således avbrutit utbildningen för tiotusentals ungdomar. Sjukhus o. d. anfalles ofta, dels som ett led i kampen mot Saigon-regeringen, dels för att ge Vietcong tillgång på sjukvårdsmateriel. Lantbefolkningen har uppmanats att hindra de arbetslag, som regeringen satt in mot malaria. En del av dem, som sysslar med detta, har man mördat. Administrationslokaler i städer och byar, polisstationer och försöksstationer för jordbruket står högt på listan över Vietcongs mest omtyckta mål.

1964 dödades 436 sydvietnamesiska byhövdingar och andra regeringsombud av Vietcong, medan 1 131 rövades bort. Över 1 350 civilpersoner dödades p. g. a. sabotage. Minst 8 400 kidnappades.

Kriget i Vietnam har efterhand ökat i intensitet. Hanoi-regimens ansträngningar att erövra Sydvietnam har bara ökat. Militärer, tekniker, politiska organisatörer och propagandamakare har infiltrerat Sydvietnam från norr i växande antal. Likaså har flödet av vapen från kommunistländer, främst allt tyngre vapen, ökat mer och mer. Förbindelserna med Hanoi har blivit

allt mer omfattande. Trots tre års besvärande förluster p. g. a. strid är nu Vietcongs kärna avsevärt större än vid slutet av 1961.

Sedan State Departments rapport publicerades i februari 1965 har aktiviteten i Vietnam ökat ytterligare. Den amerikanska insatsen blir allt större. Det kan i detta läge vara värt att komma ihåg, att en motsvarande spiraleffekt — eller "eskalering" — finns från kommunisthåll och ligger i botten på problemet. Men om den får vi inte veta något från Vietcong-sidan. Vi är

där hänvisade till sådana källor, som har legat till grund för denna artikel. På grund av publicitetens frihet i västvärlden får vi däremot snabbt veta det mesta om USA:s åtgärder. Ensidigheten i nyhetsflödet skapar därigenom risker för att vi lätt bildar oss en kanske snedvriden uppfattning och därigenom hjälper Hanois propaganda. Att betrakta kriget i Vietnam som ett vanligt inbördeskrig, vilket förekommer på sina håll i svensk press, är alltför enkelt. "Nationella befrielsekrig" är något helt annat och betydligt mera invecklat.

Om bristande realitetssinne

Bristen på realitetssinne är också lätt att konstatera icke blott i ungsocialdemokraternas groteska revolutioner, utan också i utgjutelserna från enstaka desperados på högerkanten mot deras egen regering, i vars ställe de i alla fall icke ha något att sätta, eller i de fariseiskt formade lovsånger, med vilka den besväras av dessa nyanmälda beundrare med förbehållen kort uppsägningstid, för vilka den utrikespolitiska visdomen tycks reducera sig till den enkla formeln $O = O$. Och för att ingen skall förhäva sig: vem kan t.ex. fritaga sig från intressen för detta ständigt kringlöpande storpolitiska skvaller, som endast bidrager till att förvirra uppfattningen av vad som händer och sker omkring oss? Det är överhuvud, som om det vidlådde vårt folk en olycksalig benägenhet att med bortseende från det avgörande haka sig fast vid de mindre väsentliga momenten.

Svensk Tidskrift 1915